

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Hvordan står det til med fiskehelsen?

Lofotseminaret 2021

Onsdag 9.juni

Ingunn Sommerset (PhD)

Fagansvarlig fiskehelse, Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

FISKERIDIREKTORATET

PATOGEN®

WE INSPIRE ACTIONS
FOR HEALTHIER FISH

PHARMAQ
Analytiq

FishVet Group

Fiskehelsetjenestene

Oppdrettselskap

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Rapport 41a/2021

Fiskehelserapporten 2020

Nesledyret *Ectopyleura larynx* Foto: Jannicke Wijk-Nielsen, Veterinærinstituttet.

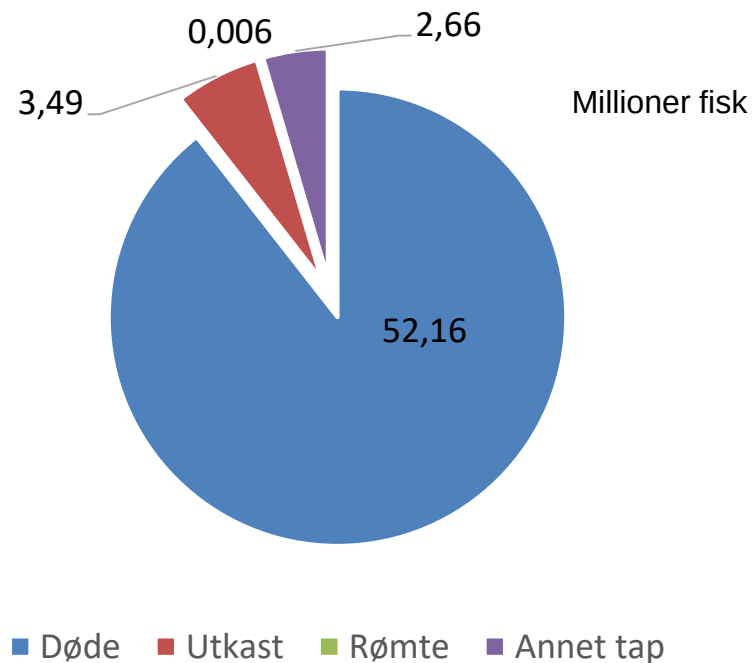
A large school of salmon swimming underwater, with a diver visible in the background. The fish are densely packed, filling most of the frame. The water is clear and blue, with light filtering down from the surface. A diver is visible in the upper right, partially obscured by the fish. The overall scene is dynamic and captures a moment of natural behavior in a controlled environment.

Oppdrett på individer

Oppdrettslaks i sjøfasen - tap av individer 2020

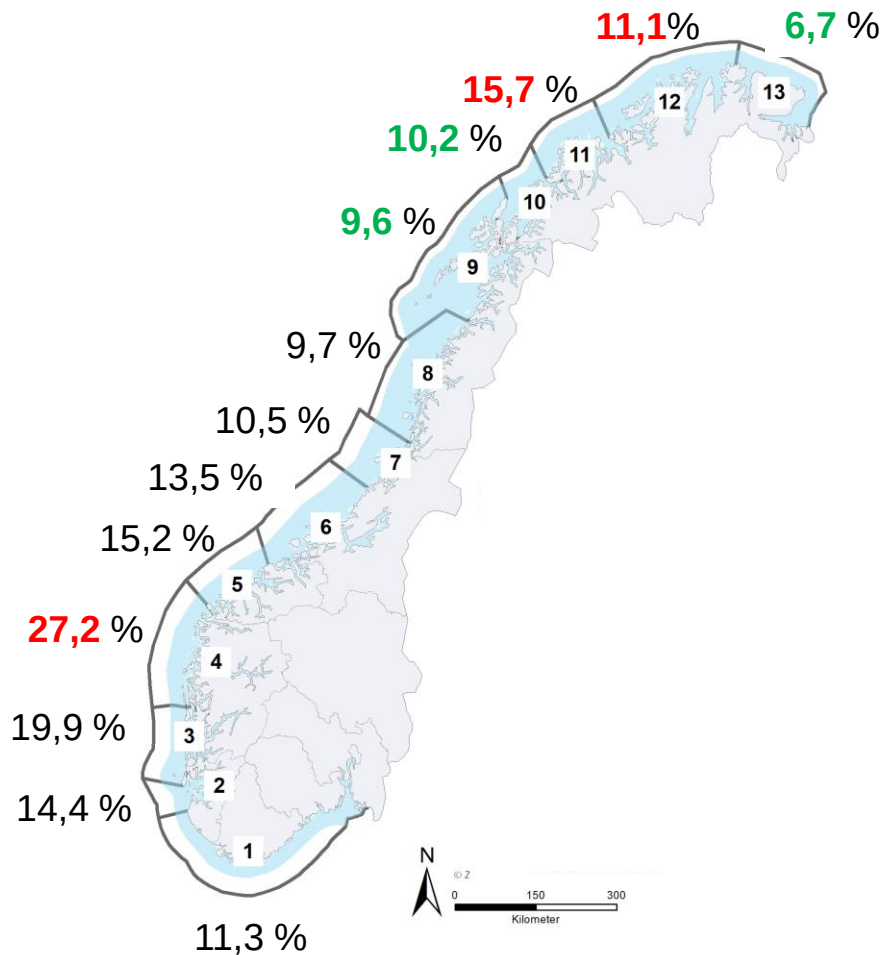
Foto: Per Anton Sæter

Kilde: Fiskeridirektoratet april 2021

Dødelighet laks i sjø i prosent 2020

Nasjonalt:
14,8 %

<http://apps.vetinst.no/Laksetap/>

Hvorfor dør oppdrettslaksen? Behov for standardisering av døds/tapsårsaker og datatilgang

Revision NS 9417

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Veterinærhøgskolen
Institutt for produksjonsdyrmedisin

2020
ISBN: 978-82-575-1711-3

Fagrapport

**Klassifisering av taps- og dødsårsaker i
akvakultur - forprosjekt**

Forfattere: Arnfinn Aunsmo, Marit Stormoen, David Persson, Paul J. Midtlyng

Dødsårsaker
(The train of events leading to death)

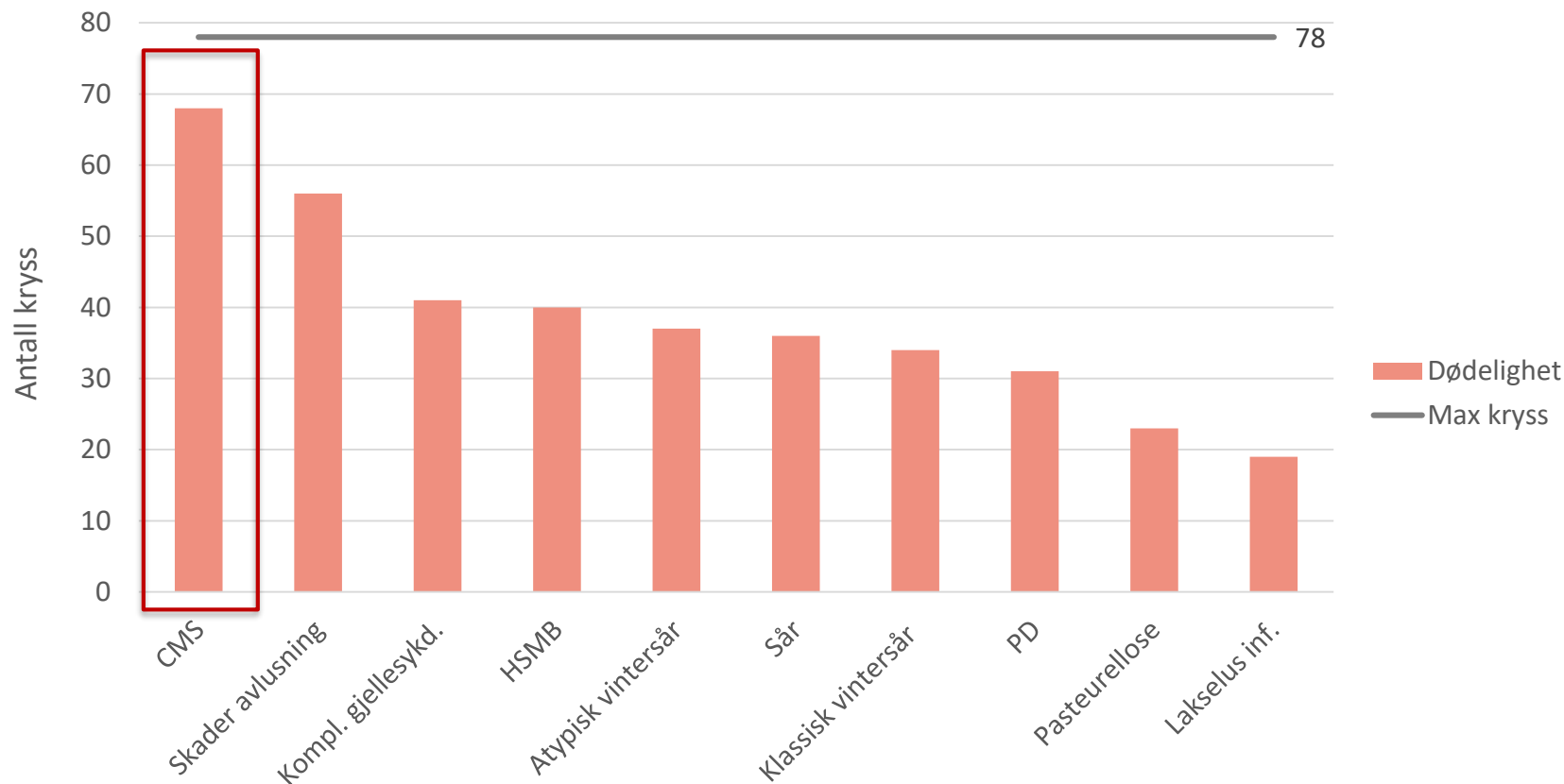

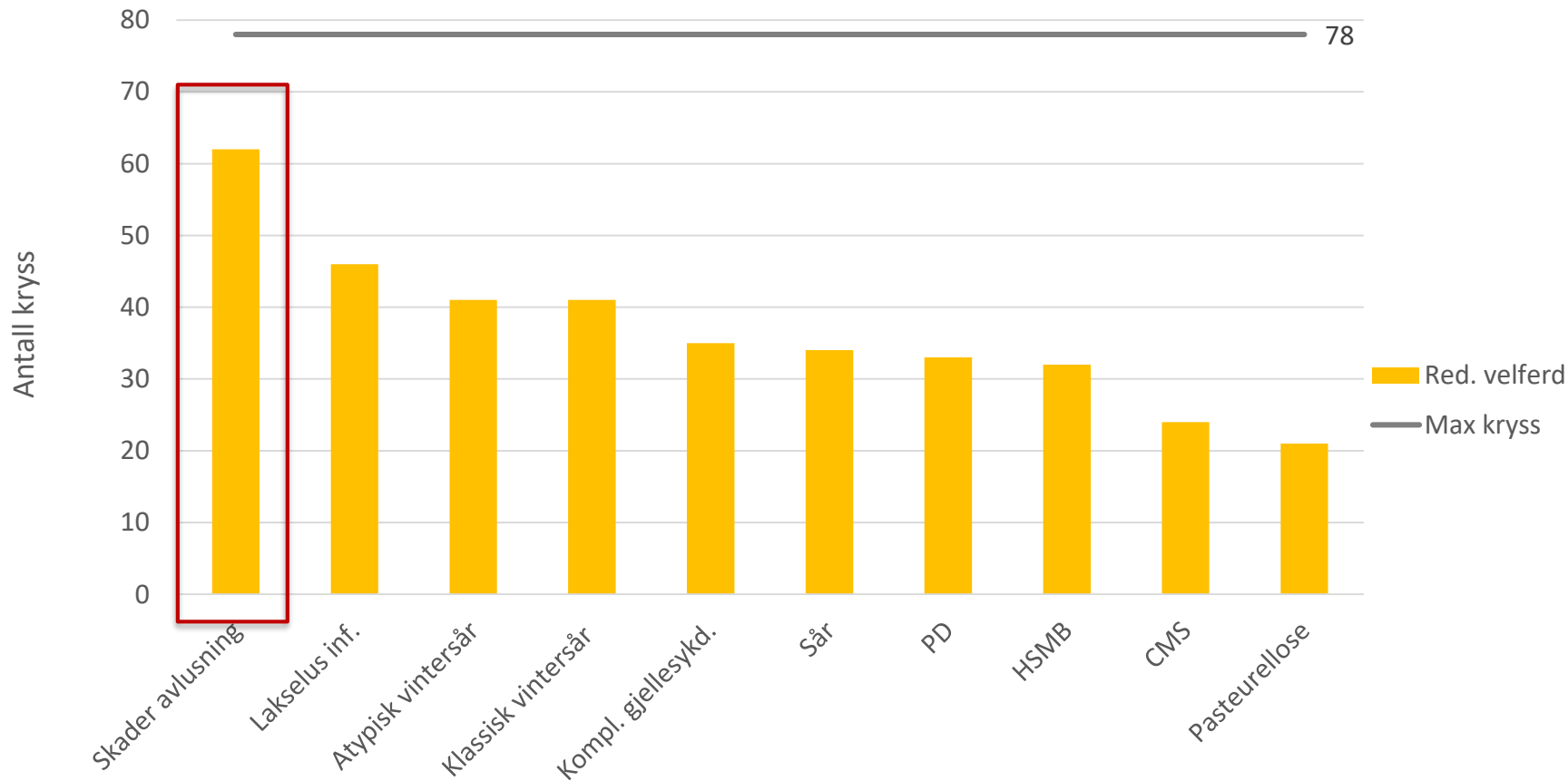
Spørreundersøkelsen Fiskehelsepersonell 2020

Foto: Therese Soltveit

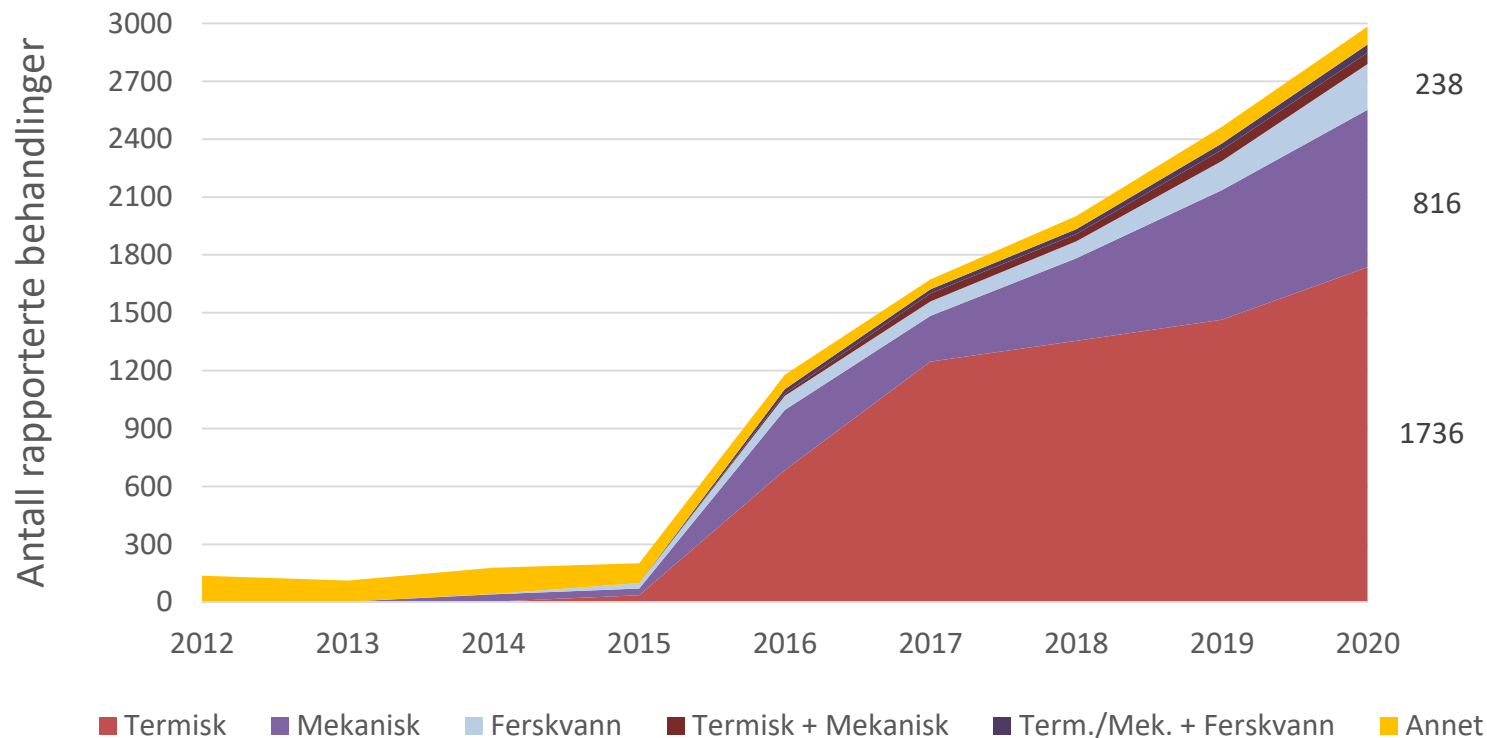
Topp 10 årsaker til dødelighet – matfisk laks

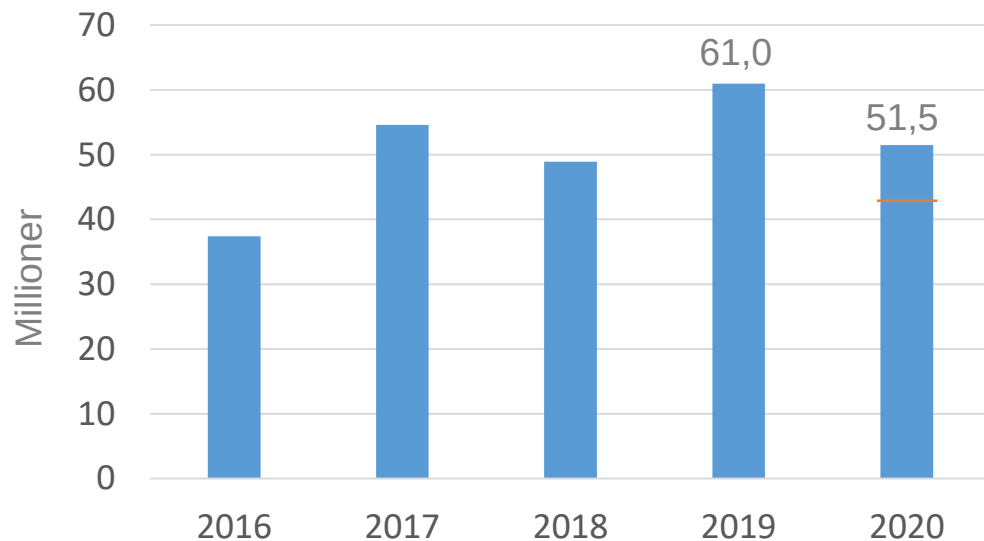
Top 10 årsaker til redusert velferd – matfisk laks

Nytt toppår for antall medikamentfrie behandlinger mot lakselus

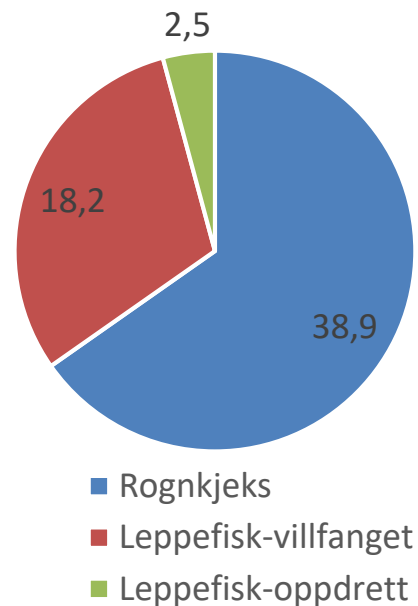

Utsett av rensefisk

Kilde: Fiskeridirektoratet juni 2021

Salgstall (antall millioner fisk)

Kilde: EWA Consulting jan. 2021

A photograph of several Settefisk (Arctic char) swimming in clear, shallow water. The fish are characterized by their elongated bodies, silvery scales, and numerous dark, irregular spots along their sides. They have prominent eyes and visible fins. The background is a soft-focus view of the water and some submerged rocks.

Settefisk Laks

Foto: Johan Wildhagen

«Topp 3»: Dødelighet:

- Hemoragisk smoltsyndrom (HSS)
- Nefrokalsinose
- Sår

«Top 3»: Redusert velferd

- Nefrokalsinose
- Gjellelokkforkortelse
- Finneslitasje

Kun *en* smittsom sykdom blant «Topp 10»:
Infeksiøs pankreasnekrose (IPN)

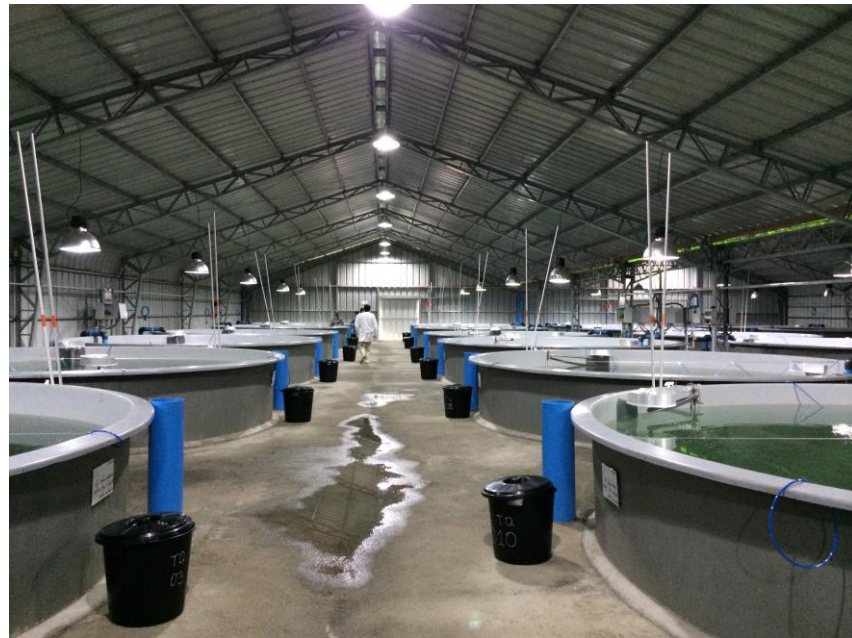

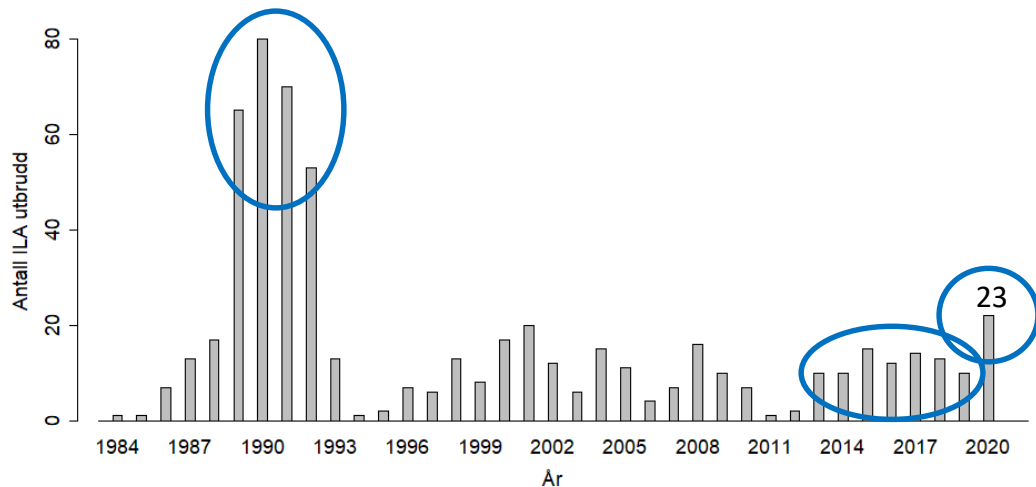
Foto: Ilaks.no

Data fra diagnostiske laboratorier

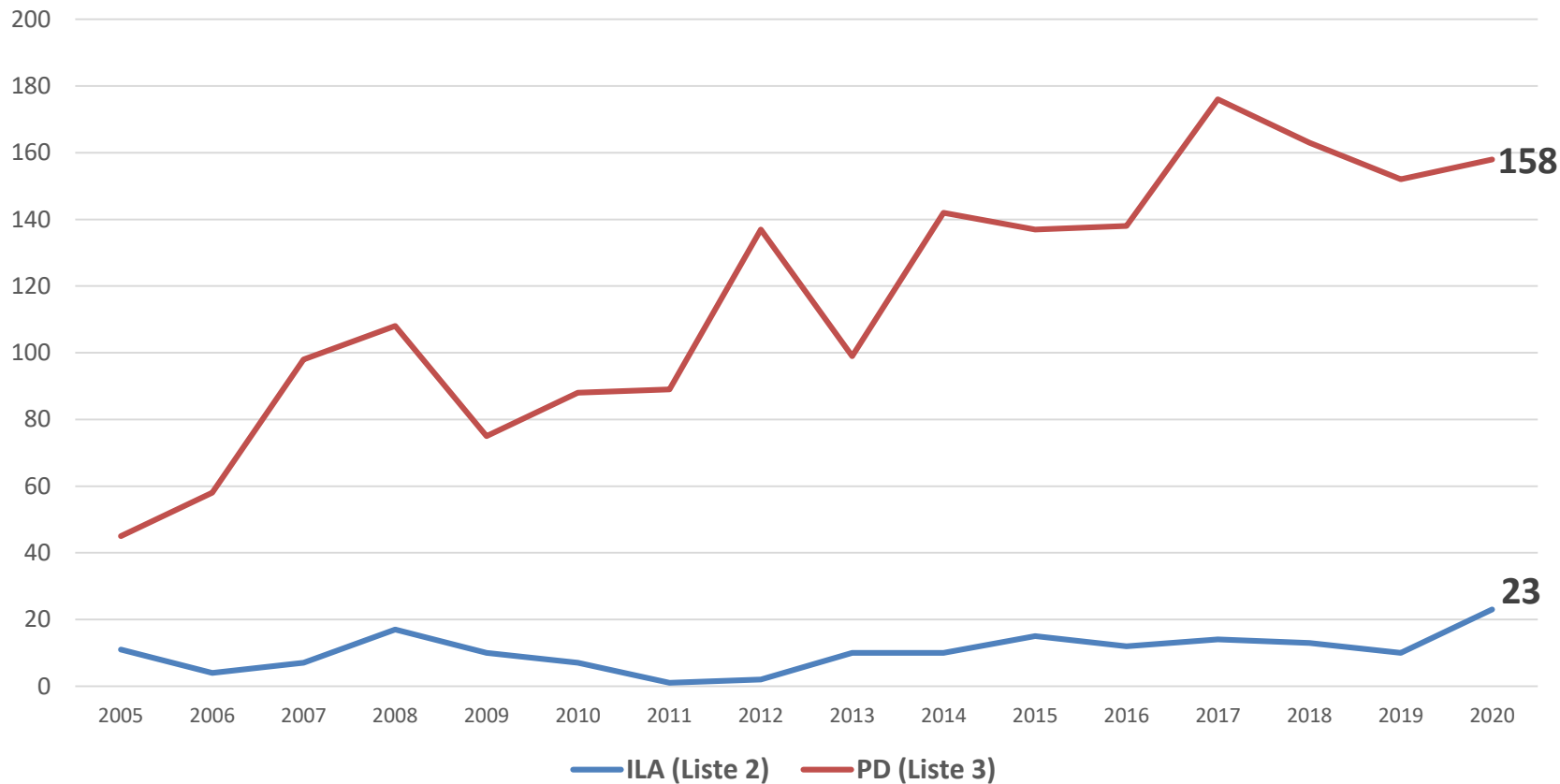

Foto: Eivind Senneset

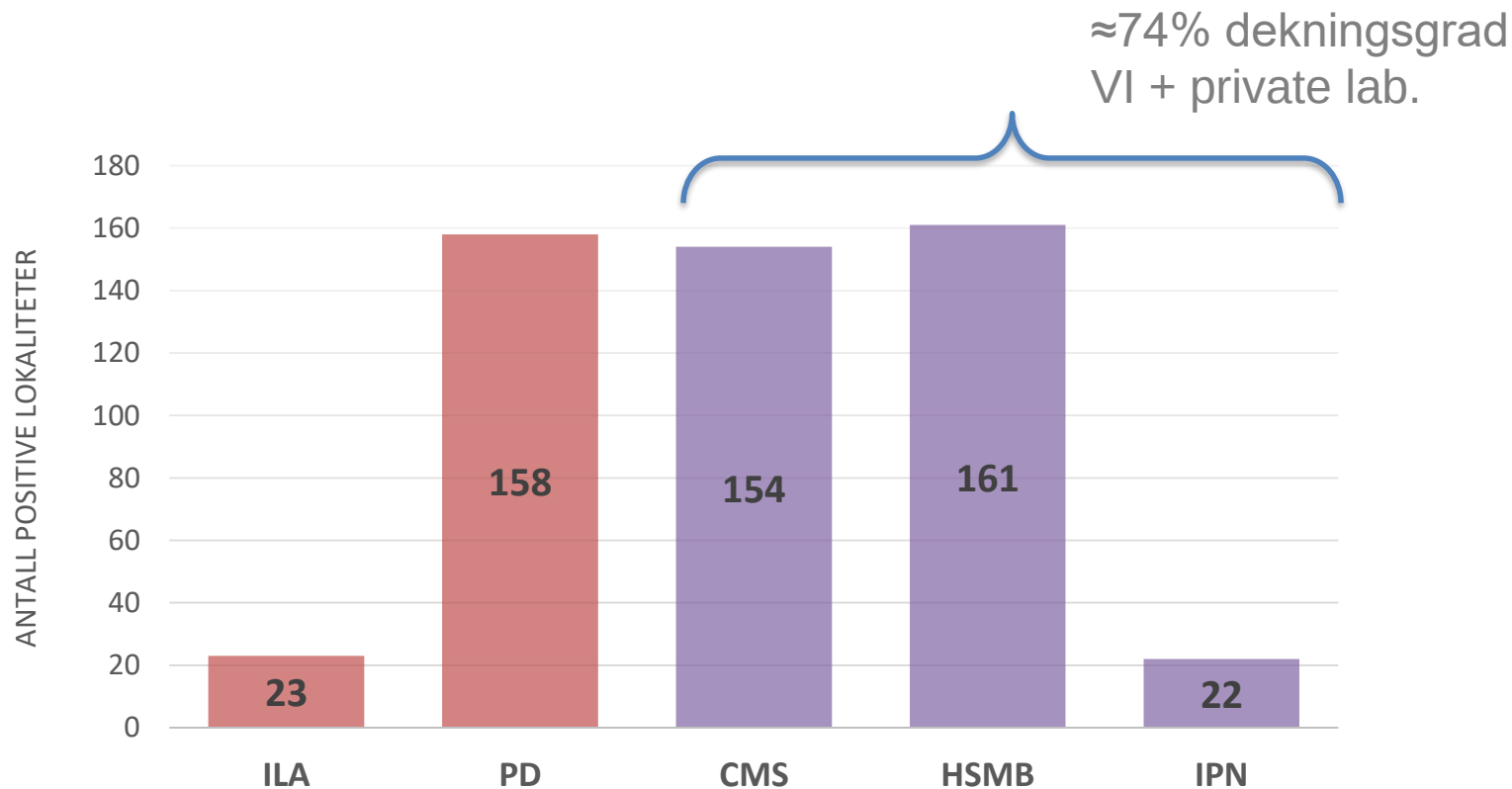
Antall stadfesta ILA utbrudd per år

Årlige nye ILA- og PD-tilfeller (tall fra VI)

Virussykdommer hos laksefisk 2020

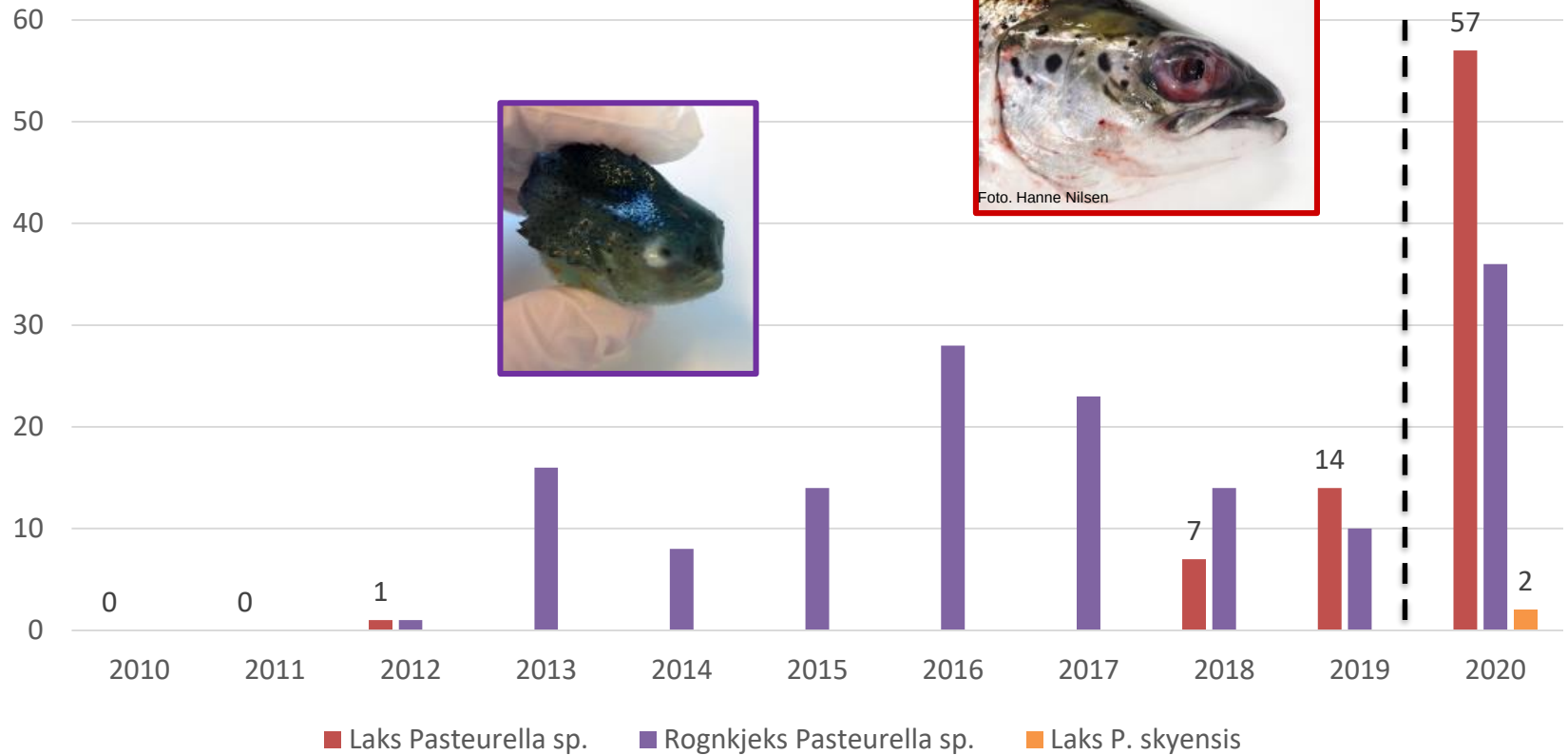
Bakteriesykdommer 2020:

- Få påviste listeførte sykdommer
 - Bacterial kidney disease, BKD (1)
 - Systemisk *F. phsycrophilum* (2)
 - Furunkulose oppdrettslaks (5)
 - Furunkulose rognkjeks (3)
- Ikke-listeførte sykdommer av bekymring
 - Pasteurellose
 - Vintersår
 - Klassisk, *Moritella viscosa*
 - Atypisk, *Tenacibaculum sp*

Foto: Eivind Senneset

Lokaliteter med påvisning av *Pasteurella* spp.

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

- 52 millioner laks i sjø døde før oppnådd slaktevekt - hvorfor?
- **Komplekst sykdomsbilde** - ingen «enkel forklaring»

Laks med CMS, Foto: P. A. Sæter

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

Foto: Marianna Rouboti Viken

- Økning/svak økning av alvorlige **virussykdommer**
- Kraftig økning av bakteriesykdommen **pasteurellose**

Har oppdrettsfisken hatt god helse i 2020?

- Skader ved håndteringskrevende medikamentfri behandling mot lakselus er det **største velferdsproblemet** for laks og regnbueørret i sjøen
- Toppår for antall medikamentfrie behandlinger - **termisk hyppigst** brukt

Men, ikke bare mørkt i 2020...

- Nord-Norge er fortsatt «**PD-fri**»
- Fortsatt et svært lavt forbruk av antibiotika
- Færre tilfeller av **H₂S**- forgiftninger i settefiskanlegg
- Økt fokus på **datakvalitet, deling og samarbeid** for å finne årsaker, redusere tap og forbedre velferden

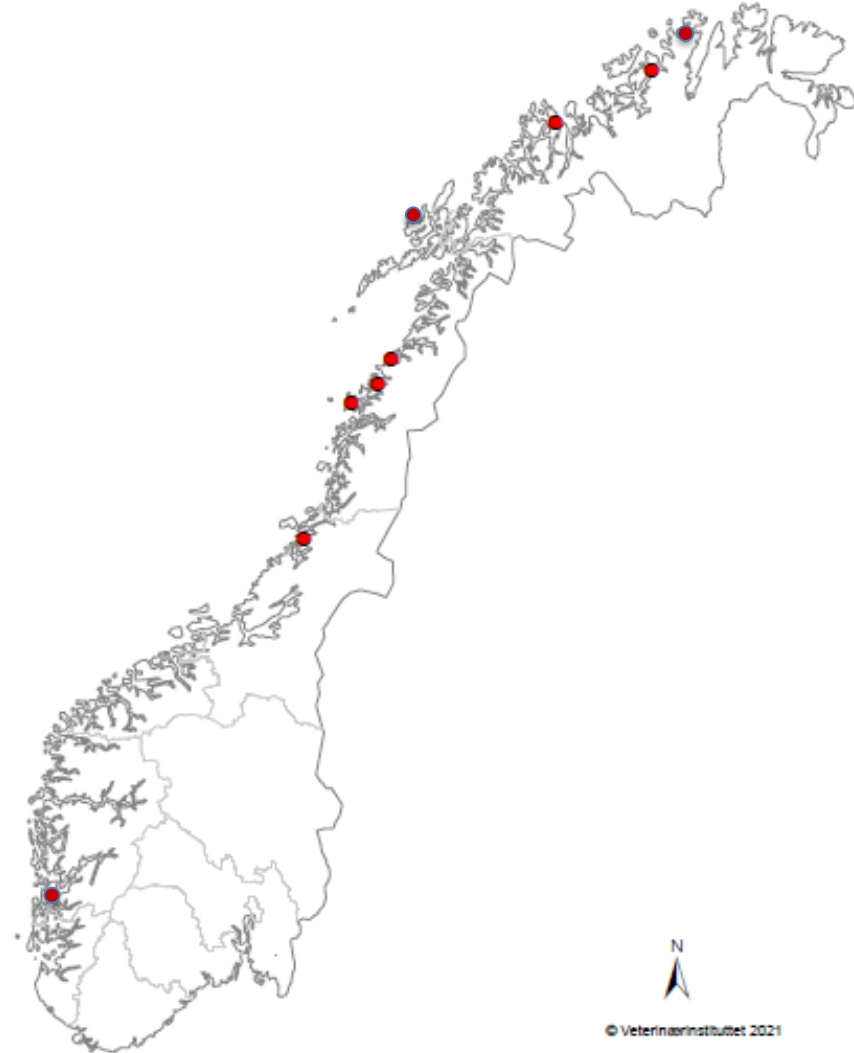

Hva med 2021?

Nye ILA-tilfeller per 08.06.2021

9 påviste tilfeller ●
+ 3 mistenkte tilfeller

*På samme tid i 2020:
10 påviste ILA-tilfeller*

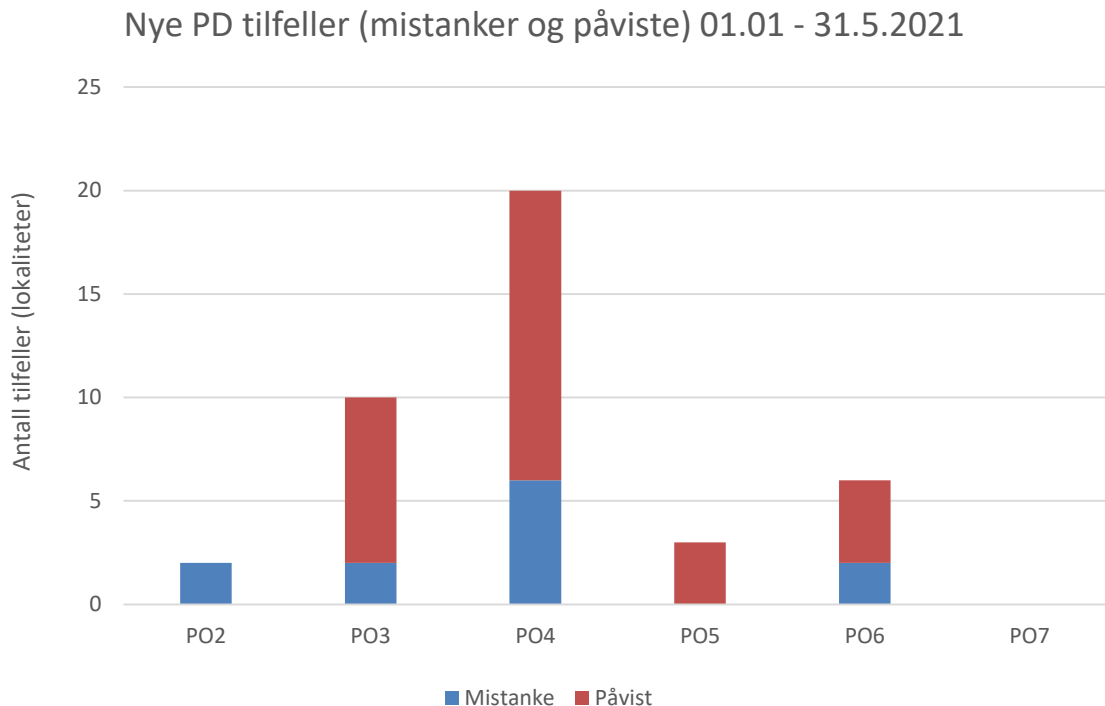

Nye PD-tilfeller per 31.05.2021*

29 påviste
12 mistenkte

Totalt 41 tilfeller

På samme tid i 2020:
Totalt 84 tilfeller

**Ikke kvalitetssikret*

Havets helse – vår helse

Veterinærinstituttet
——— *Norwegian Veterinary Institute*

www.vetinst.no